

til at gaae til denne, lige saa godt kan den aandelige Distriktslæge være en Mand, til hvem de aandeligt Syge have mindre Tillid, end de have til den praktiserende aandelige Læge, og det vilde derfor ogsaa være Uret her at anvende Tvang. I aandelig Henseende er det vist endnu oftere Tilfældet end i fysisk, at Tilliden gjør overordentlig Meget; og jeg har hørt mange Læger sige, at naar blot de Syge vilde have Tillid til dem, var der mere Chance for, at Kuren blev heldig. Selv om en Præst taler nok saa smukt, kristeligt og religiøst, ville hans Ord dog falde upaaagtede til Jorden, naar de aandeligt Syge ikke have Tillid til ham, hvorimod Den, der maastee taler mindre smukt, men som har sine Tilhøreres Tillid, udretter langt Mere.

Den ærede Rigsdagsmand kom derefter ind paa et for enkelte af de Herrer meget yndet Thema, nemlig Sektvæsenet, de mange forskjellige modstridende Meninger, der gavede sig tilkjende i Menighedernes Samvittighed og andet Deslige, og han sagde: Hvor er dette Sektvæsen? Jeg kjender ikke Noget dertil. Hvor ere alle disse modstridende Meninger? Hvis den ærede Rigsdagsmand ikke veed, hvor de ere, saa vil jeg bede ham henvende sig til Rigsdagsmanden for Thisted Amts 2den Valgkreds (Richt), thi han havde et overordentligt godt Kjendskab dertil. Han sagde, nemlig, at man skulde være meget varsom i en Tid, hvor der er saameget aandeligt Røre og Bevægelse; men, mine Herrer, hvor der er Liv, kommer der ogsaa Bevægelse og Røre, og jeg er overbevist om, at den ærede Taler, til hvem jeg her hovedsagelig har henvendt mig (Krogsh), ikke vilde ønske, at der slet ikke viste sig Ulighed i Meninger, thi da var der Død tilstæde, og dette vilde være det Uheldigste af Alt. Skal der være Liv, maa man nødvendigviis ogsaa finde sig i, at der er forskjellige Meninger, og at disse strides med hverandre; naar man vil undgaae Strid, saa bliver Følgen, at Intet kommer frem. — Den ærede Rigsdagsmand sagde, at Sognepræsten ikke kunde sidde roligt ligeoverfor disse ordnede Kandidaters Bestræbelser. Ja, der have vi det, det er altsaa ikke disse Kandidater, der ville søge Strid, men det er Sognepræsterne, der ikke kunne sidde

roligt og see paa dem. Her fremtræder altsaa akkurat det Samme, som viste sig, da man behandlede Næringsloven, idet de gamle Laugsmestere erklærede, at de ikke kunde see roligt paa, at man vilde give Andre den samme Ret, som de havde, naar de ikke vare komne til den paa den samme berettigede Maade; det gaaer her som overalt, hvor man angriber gamle forældede Samlinger af Borgere, der have deres egne Interesser. Sognepræsten er ansat ved en vis bestemt Mening, som er henvist til at søge hans Kirke; han lader sig betale derfor, og dersom man ikke offrer Nok til ham, kan han lade Amtsrådet bestemme, hvilket Offer der skal ydes; det er som trukket efter en Snor, og hvis Noen griber forstyrrende ind heri, kan Sognepræsten ikke sidde roligt og see derpaa. Ja, kan han ikke sidde roligt, saa lad ham rejse sig og være urolig; men der er Noget, som er Vigtigere, og det er Menighedernes Ret. Den skulle vi have, og det maa da overlades til Præsterne, om de under disse Forhold ville blive i deres Embeder, eller om de ville nedlægge dem; de faae nok Eftermænd, som ville sidde i Kaldene, om de end skulle sidde lidt mindre roligt. — Det er blevet sagt, at hvis man kunde forelægge denne Sag klart og bestemt for Menighederne, vilde de stemme imod den; men jeg paastaer, at de nødvendigviis maatte stemme for den; thi Menighederne kunne ikke forlange, at der i aandelig Henseende skal udøves Tvang, naar der i borgerlig Henseende er Frihed; det vilde være ligeimod deres Natur. Naar man derimod vil fremtage enkelte Mænd, som troe særligt at være kaldede til at give deres Stemme i denne Henseende, naar man vil følge den ærede Minister og lade Theologerne stemme derover, saa vil man vistnok faae et Nei, men det er ikke Meningen her. — At Roven skulde være uretfærdig imod dem, der ikke have saadanne Anstuelser som de, der ville gjøre Brug af den, kan jeg ikke erkjende, og jeg skal i saa Henseende henvise til, hvad den ærede Rigsdagsmand for Sorø Amts 4de Valgkreds (P. Olsen) ytrede, idet han sagde, at ikke en eneste Mand i Landet bliver gaaet for nær ved dette Lovforslag, at det ikke gaaer ud paa en Krænkelse af Dens Ret, som ikke vil benytte denne